

A tanév során feldolgozott témakörök**A) Alapműveletek**

- műveletek egész és tört kifejezésekkel, zárójelfelbontás
- prímszámok, oszthatóság, prímtényező felbontás, LNKO, LKKT
- hatványozás, hatvány azonosságok

B) Függvények

- százalékszámítás
- függvény fogalma, grafikonja
- függvények elemzése
- lineáris függvények
- másodfokú függvények
- abszolút érték függvények
- függvények elemzése: értelmezési tartomány, értékkészlet, zérushely, tengelymetszet, szélsőérték, monotonitás

C) Algebra**(elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek)**

- egyenletek megoldása grafikus módon, algebrai úton
- zárójeles egyenletek, törtes egyenletek megoldása

Alapműveletek:

$$7 - 4\frac{3}{8} =$$

$$\frac{3}{5} \div \frac{8}{15} + \frac{7}{8} =$$

$$\frac{5}{6} + \frac{1}{2} - \left(-\frac{2}{3}\right) + \left(-2\frac{2}{3}\right) =$$

$$\frac{3}{7} \cdot \left(-\frac{7}{6}\right) \div \left(-\frac{3}{4}\right) - \left(-\frac{2}{9}\right) \div \frac{3}{9} \cdot (-2) =$$

Határozd meg a következő számok legnagyobb közös osztóját, illetve legkisebb közös többszörösét:

$$(36;96)=$$

$$[36,144;180]=$$

$$(60;84;90)=$$

$$[16;28]=$$

$$(210;300;165)=$$

$$[600;720]=$$

$$(60;72;108)=$$

$$[60;72;108]=$$

$$(1512;1080)=$$

$$[105;180]=$$

Százalékszámítás:

1. Egy ipari vállalat 24600 pengő befektetéssel dolgozik. Az üzleti év végén 4182 pengő nyereséget mutat ki. Hány százalék a nyereség?
2. Befektetett tőkénk 1 év alatt 160 pengőt kamatozott. Mennyi volt a befektetés?
3. Egy kereskedő 250 pengőért vett áruját 300 pengőért adta el. Hány pengő és hány százalék volt a nyereség?
4. Egy ács munkát vállalt 739,5 pengőért és úgy gondolja 12% haszna lesz a munkán. Mennyi haszonra számít, ha a vállalt összeg tartalmazza a tervezett hasznot?
5. A 6450 pengő értékű árut készpénzben fizettük ki, ezért csak 6256,5 pengőt kellett fizetnünk. Hány % engedményt kaptunk az eredeti árból?
6. A cukorrépából 5% nyerscukrot nyernek. Mennyi cukorrépa szükséges 1 vagon (10 tonna) nyerscukor előállításához?
7. Mennyi volt a vételár, ha 4% engedmény leszámítása után 816 pengőt fizetünk?
8. Egy malom elad 10 tonna lisztet, tonnánként 512 pengőért. A forgalmazó levon 28,5 pengő költséget, 0,1% alkuszdíjat és 0,75% jutalékot. Mennyi pénzt küld az eladónak?
9. Egy mosógép ára 20%-os áfa-val 92655. Mennyi a mosógép nettó ára (azaz áfa nélküli ára)?
10. Egy 15000 Ft-os kabát árát először 10%-kal csökkentették, majd az új árból még 20% engedményt adtak. Mennyibe került a kabát az egyes árengedmények után? Hány forinttal lett olcsóbb a kabát az eredeti árhoz képest a második árleszállítás után? Hány %-kal lett olcsóbb a kabát az eredeti árhoz képest a második árleszállítás után?
11. Egy vállalkozó megkapja az elvégzett munka díját és még 20% áfát. Mekkora összegről állít ki számlát a vállalkozó, ha az elvégzett munka díja 150000Ft? Mennyi az elvégzett munka díja, ha a kiállított számla 105000Ft végösszegű?
12. Egyiptom területe 1001449km². A megművelt és a beépített földterület együttesen 35580km², a többi terület sivatag. A teljes területnek hány %-a sivatag?
13. Egy gazdaságban 250 állat van, az állatok 98%-a sertés. Eladják a sertések egy részét. Hány sertést adtak el, ha a megmaradt állatok 96%-a továbbra is sertés maradt?

Függvények:

1198 Ábrázoljuk a következő valós számokon értelmezett függvényeket a derékszögű koordináta-rendszerben:

a) $x \mapsto 2x - 1$;

b) $x \mapsto -2x + 3$;

c) $x \mapsto 3x - 6$;

d) $x \mapsto 4x - 2$;

e) $x \mapsto -5x + 7$;

f) $x \mapsto \frac{1}{2} \cdot x + 2$;

g) $x \mapsto \frac{1}{3} \cdot x - 1$;

h) $x \mapsto \frac{2}{5} \cdot x$;

i) $x \mapsto -\frac{3}{2} \cdot x + 6$;

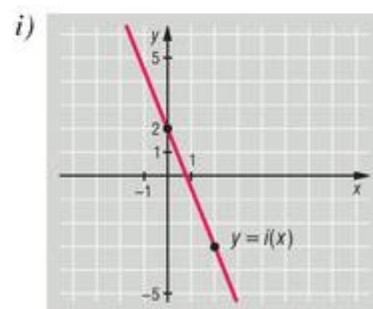
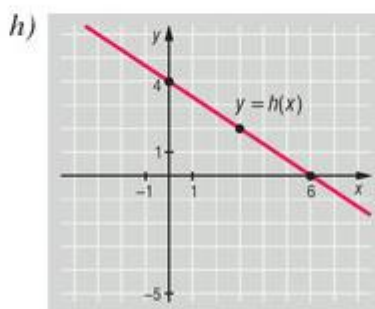
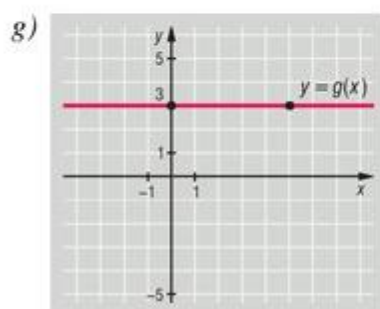
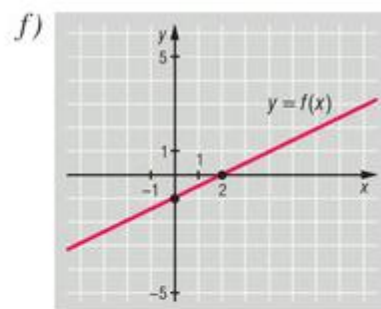
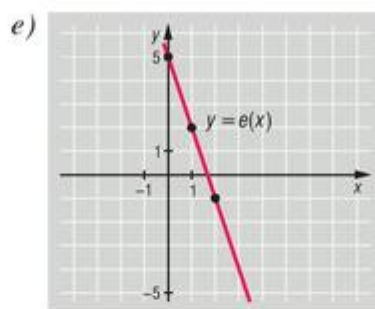
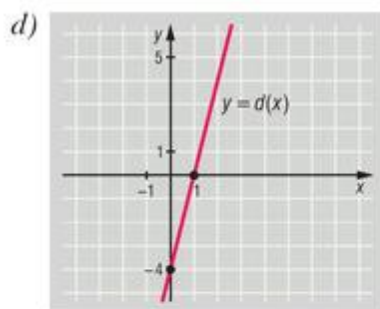
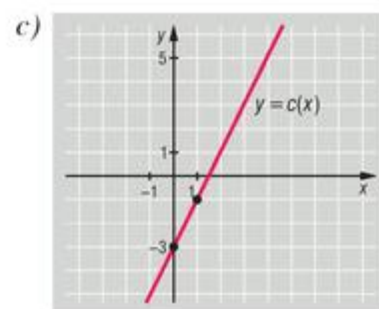
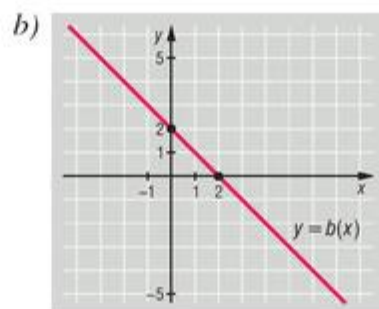
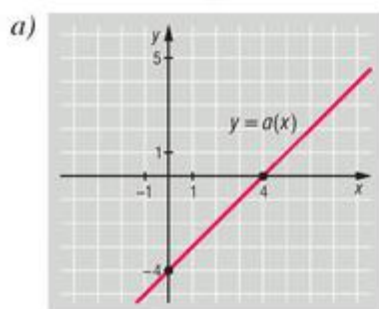
j) $x \mapsto -\frac{2}{5} \cdot x + 4$;

k) $x \mapsto \frac{1}{2} \cdot (x - 4) + 1$;

l) $x \mapsto -\frac{1}{3} \cdot (x - 6) + 2$;

m) $x \mapsto 2 \cdot (x + 2) - 3 \cdot (x + 1)$.

1199 Az alábbi ábrákon lineáris függvények grafikonja látható. Adjuk meg a függvények hozzárendelési szabályát.

1205 Ábrázoljuk a valós számok halmazaán értelmezett következő függvényeket a derékszögű koordináta-rendszerben.

a) $x \mapsto |x| - 2$;

b) $x \mapsto |x| + 1$;

c) $x \mapsto |x - 3|$;

d) $x \mapsto |x + 4|$;

e) $x \mapsto -|x| + 1$;

f) $x \mapsto -|x - 1|$;

g) $x \mapsto |x + 1| - 2$;

h) $x \mapsto |x - 2| + 2$;

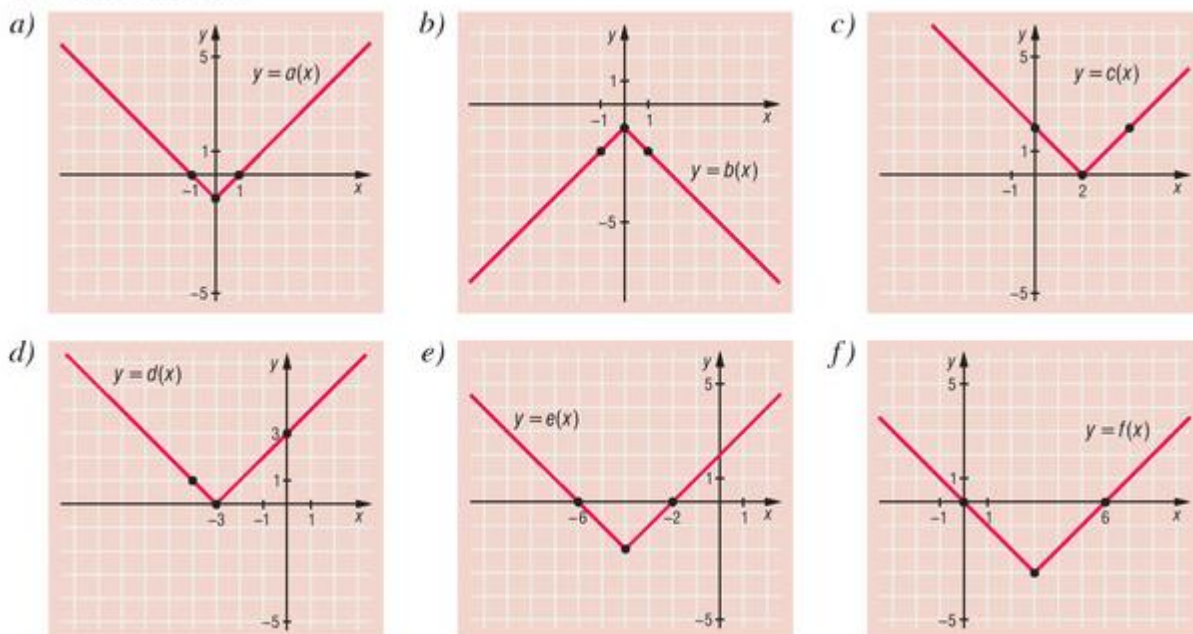
i) $x \mapsto |x - 4| - 3$;

j) $x \mapsto 2 \cdot |x|$;

k) $x \mapsto 2 \cdot |x - 1|$;

l) $x \mapsto |2x - 3|$;

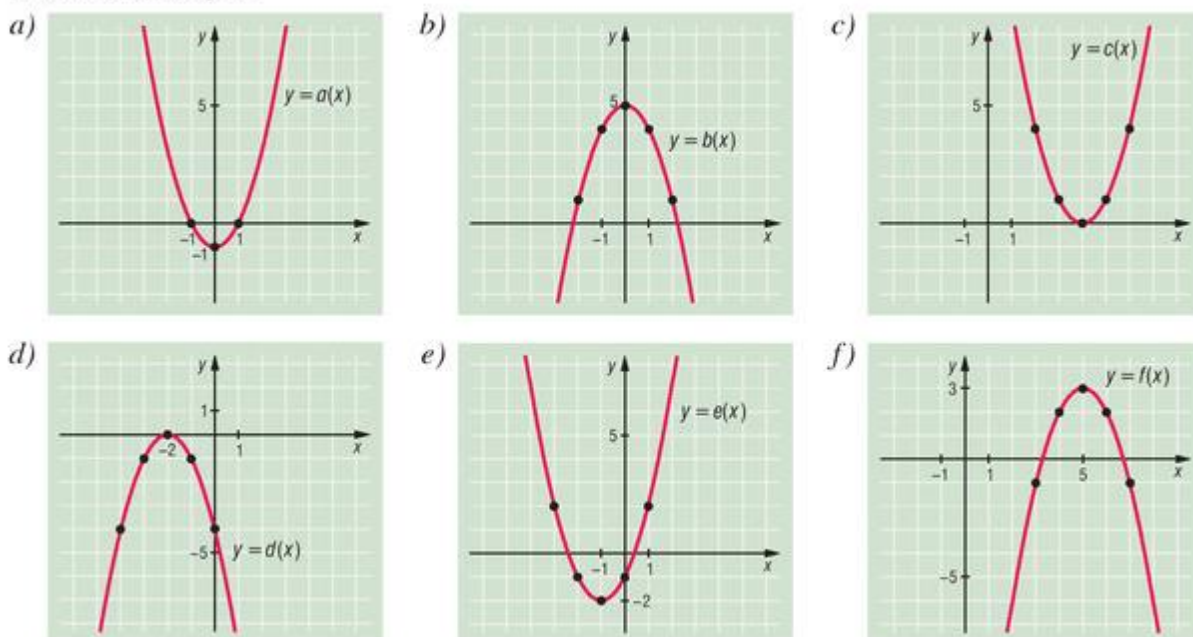
1207 Az alábbi ábrákon abszolútérték-függvények grafikonja látható. Adjuk meg a függvények hozzárendelési szabályát.

1213 Ábrázoljuk és jellemezzük (értékkészlet, zérushely, menete, szélsőérték, paritás szempontjából) a következő, valós számok halmazán értelmezett függvényeket:

a) $x \mapsto x^2 + 2$;	b) $x \mapsto (x + 2)^2$;	c) $x \mapsto (x - 3)^2$;
d) $x \mapsto -x^2 + 4$;	e) $x \mapsto -(x - 2)^2$;	f) $x \mapsto -(x + 3)^2$;
g) $x \mapsto (x - 1)^2 - 4$;	h) $x \mapsto -(x + 2)^2 + 1$;	i) $x \mapsto 2 \cdot (x - 4)^2 - 2$;

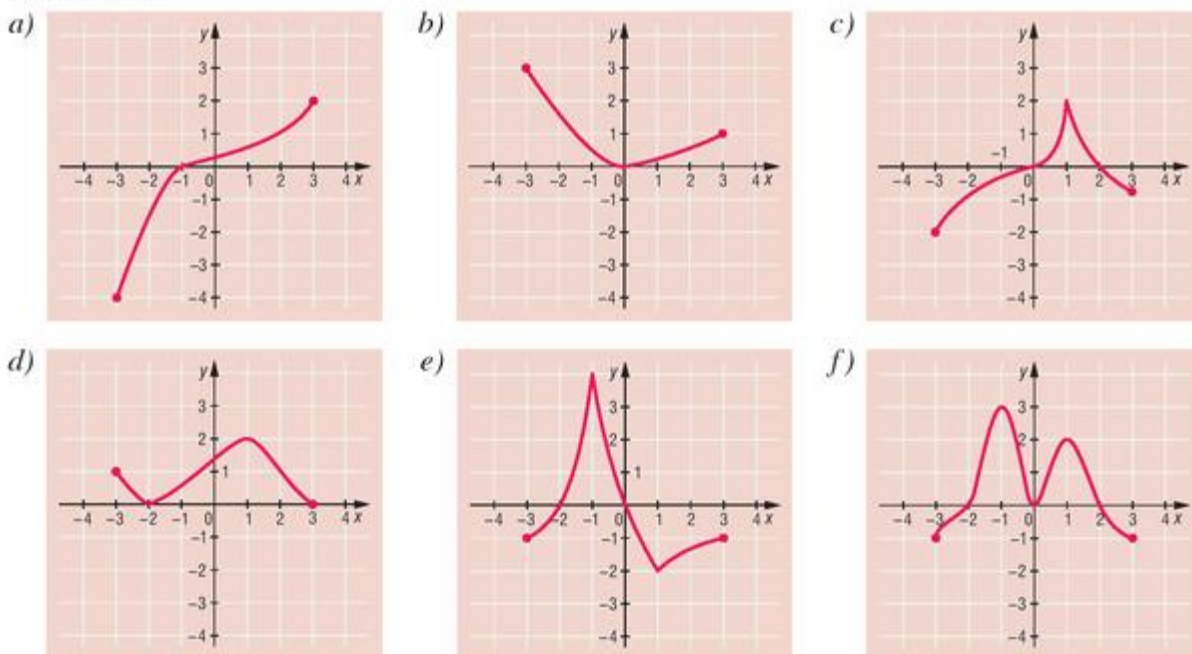
1215 Az alábbi ábrákon másodfokú függvények grafikonja látható. Adjuk meg a függvények hozzárendelési szabályát:

1228 Ábrázoljuk és jellemezzük (értékkészlet, zérushely, menete, szélsőérték, paritás szempontjából) a következő függvényeket:

a) $x \mapsto \sqrt{x} - 3, x \in [0; 4]$;	b) $x \mapsto \sqrt{x+3}, x \in [-3; 1]$;
c) $x \mapsto \sqrt{-x+2}, x \in [-2; 2]$;	d) $x \mapsto \sqrt{x+2} - 3, x \in [-2; 2]$;
e) $x \mapsto \sqrt{x+2} - 1, x \in [-2; 2]$;	f) $x \mapsto \sqrt{7-x} + 1, x \in [-2; 3]$;

1255 Az alábbi ábrákon egy-egy $[-3; 3]$ intervallumon értelmezett függvény grafikonja látható. Mely intervallumokon növekszik, illetve fogy a függvény? Határozzuk meg a függvények szélsőértékeit, zérushelyeit.

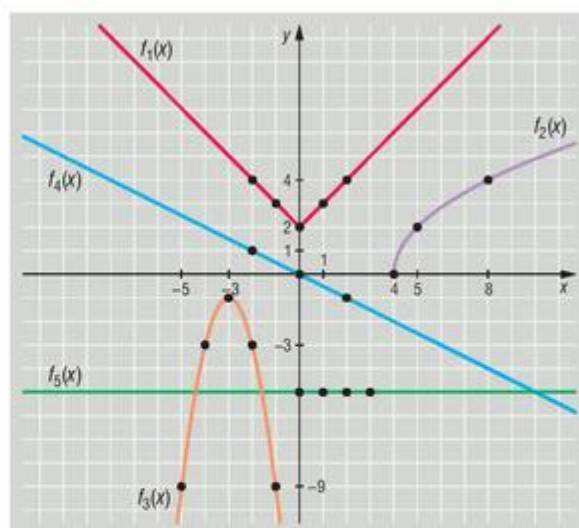

1258 Állítsuk párba az ábrán látható függvényeket a hozzárendelési szabályukkal.

- $x \mapsto |x| + 2$;
- $x \mapsto -5$;
- $x \mapsto 2 \cdot \sqrt{x - 4}$;
- $x \mapsto -2 \cdot (x + 3)^2 - 1$;
- $x \mapsto -\frac{1}{2} \cdot x$.

Válaszoljunk a következő kérdésekre.

- Melyik az egyenes arányosság függvény?
- Melyik függvénynek van zérushelye?
- Melyik függvénynek van maximuma? Határozzuk is meg.
- Az $f_2(x)$ függvény milyen helyen veszi fel a 2 függvényértéket?
- Mennyi a meredeksége az $f_5(x)$ függvénynek?
- Az $f_1(x)$ függvénynek mennyi lesz az $f_1(1)$ helyen vett függvényértéke?
- Igaz-e, hogy $f_3(-2) = -3$?

Egyenletek

$$10y+2(7y-2)=5(4y+3)+3y$$

$$26-4x=12x-7(x+4)$$

$$8(3x-2)-13x=5(12-3x)+7x$$

$$4y-3(20-y)=6y-7(11-y)$$

1492 Oldjuk meg a valós számok halmazán a következő egyenleteket:

$$a) 3 \cdot (2x - 7) - 4 \cdot (5 - 2x) = 3x + 3;$$

$$b) 2 \cdot (4x - 3) - 3 \cdot (3x - 1) - 4 \cdot (x + 1) = 5;$$

$$c) 5 \cdot (4x + 1) - 2 \cdot (3x - 4) = 2 \cdot (x + 3) - (3x - 7);$$

$$d) (1 + x) \cdot (3x + 4) - (2x + 1) \cdot (x - 3) = x \cdot (x - 4) + 23;$$

$$e) (2 - 3x) \cdot (2x + 5) - (4 - x) \cdot (5x + 1) - (3 - x) \cdot (x + 2) = 0;$$

$$f) 4 \cdot [2 \cdot (3x - 4) - 3] - 4 = 0;$$

$$g) 2 \cdot \{5 \cdot [3 \cdot (x - 1) - 4] - 2\} = 16;$$

$$h) 3 \cdot \{3 \cdot [x - 4 \cdot (x + 1)] - 2\} = 27;$$

$$i) \frac{2}{3} \cdot (5x - 1) - \frac{7}{3} \cdot (2x - 3) = 5;$$

$$j) \frac{1}{2} \cdot (x + 7) - \frac{1}{3} \cdot (2x - 4) = 1;$$

$$k) \frac{4}{5} \cdot (3x + 4) - \frac{1}{2} \cdot (7x + 1) = -2;$$

$$l) \frac{1}{5} \cdot (3x - 1) - \frac{3}{4} \cdot (2x + 3) = \frac{1}{2} \cdot (5x - 7);$$

$$m) \frac{2x - 4}{3} + \frac{x - 4}{2} = 2x;$$

$$n) \frac{4x - 3}{6} + \frac{x + 4}{3} = \frac{7x - 5}{12};$$

$$o) \frac{3x - 7}{5} - \frac{x - 7}{4} + \frac{3x + 5}{2} = 1;$$